

Czy moje dziecko jest gotowe do szkoły?

Gotowość szkolna to osiągnięcie takiego poziomu rozwoju psychofizycznego, który umożliwi dziecku przystosowanie się do nauki w szkole i podjęcie różnorodnych obowiązków jakie niesie ze sobą życie szkolne. To inaczej **osiągnięcie takiego poziomu rozwoju (fizycznego, umysłowego, społecznego, emocjonalnego, motywacyjnego)**, który umożliwi dziecku zgodne współżycie i współdziałanie w grupie rówieśniczej, naukę czytania, pisania i liczenia oraz dostosowanie się do nowych obowiązków.

Gotowość szkolna zależy między innymi od wieku dziecka (istotny jest miesiąc urodzenia, czy dziecko wstępujące do szkoły ma skończone sześć lat) i indywidualnego tempa rozwoju psychofizycznego (niektóre dzieci rozwijają się szybciej, inne wolniej). Warto, aby rodzice wiedzieli o tym, że optymalne przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole zależy również od ich osobistego zaangażowania się w stworzenie dziecku warunków rozwoju, min. od czasu poświęcanego dziecku w domu oraz ich współpracy z przedszkolem. Aktywność rodziców przejawiająca się we wspólnym spędzaniu z dzieckiem czasu na rozmowach, grach stolikowych, zabawie czy wspólnym czytaniu oraz rysowaniu, a także razem zorganizowanych spacerach i wycieczkach, sukcesywnie wpływa na osiągnięcie gotowości szkolnej przez dziecko.

Kwestionariusz: Ocena rodzicielska przygotowania dziecka do szkoły



Dojrzałość fizyczna

Czy twoje dziecko		TAK	NIE
1.	wykazuje się dobrym zdrowiem		
2.	potrafi rzucać piłkę do celu z odpowiednią siłą		
3.	dobrze radzi sobie z czynnościami samoobsługowymi		
4.	umie ciąć nożyczkami po zaznaczonej linii		
5.	dozuje odpowiedni nacisk kredki podczas rysowania		
6.	trzyma prawidłowo narzędzie do rysowania		
7.	dokładnie wypełnia kolorami rysunki konturowe i nie przekracza linii w konturów rysunku		
8.	dokładnie odtwarza (kreśli) w liniach szlaczki ze znaków literopodobnych		
Razem			

Dojrzałość umysłowa

Czy twoje dziecko		TAK	NIE
9.	potrafi skoncentrować się na wykonywanej aktualnie czynności i doprowadzić ją do końca, nie rozprasza się, bo jest zainteresowane rezultatem końcowym		
10.	uważnie słucha, kiedy ktoś do niego mówi i pamięta polecenia		
11.	chętnie słucha czytanych mu bajek		
12.	potrafi opowiedzieć o przeczytanej mu bajeczce		
13.	dobrze orientuje się w najbliższym otoczeniu, w którym żyje np. wie jak się nazywa, ile ma lat, gdzie mieszka		
14.	mówi zrozumiale dla Ciebie i innych		
15.	chętnie rozmawia z innymi dziećmi		
16.	dzieli słowa na sylaby (np. pa-ra-sol) i łączy sylaby w słowa		
17.	dzieli słowa na głoski (np. d-o-m, s-er) i łączy głoski w słowa z usłyszanych głosek [m-a-k]= „mak”		

18.	dzieli zdanie na wyrazy		
19.	wskazuje rymujące się słowa np.: <u>maki</u> - róże- <u>raki</u>		
20.	potrafi porównać dwa obrazki różniące się szczegółami		
21.	chętnie i sprawnie układa układanki typu puzzle i obrazki z części		
22.	wskazuje podobieństwa i różnice na obrazkach, potrafi powiedzieć czym różnią się przedmioty		
23.	koloruje rysunek zgodnie ze wzorem, podając nazwy kolorów kredek, których używa (potrafi rozróżnić przynajmniej sześć kolorów)		
24.	układa we właściwej kolejności obrazki tworzące historyjkę obrazkową i opowiada jej treść		
25.	rozpoznaje i wskazuje takie same znaki graficzne		
26.	rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: kwadrat, koło, trójkąt		
27.	potrafi wskazać figury geometryczne w kompozycji przedstawionej na obrazku		
28.	odróżnia kierunki lewo-prawo		
29.	zna pory roku i związane z nimi zjawiska		
30.	zna i stosuje liczebniki porządkowe (np. pierwszy, drugi, trzeci...)		
31.	rozumie pojęcia związane z przestrzenią, np. nad, pod, za, obok		
32.	potrafi układać szeregi z obiektów (np. układa szereg od najkrótszego do najdłuższego patyczka)		
33.	chętnie rozwiązuje zagadki matematyczne		
34.	umie dodawać i odejmować w zakresie 10 w pamięci lub na palcach		
35.	poprawnie i szybko przelicza elementy zbioru w zakresie 10 (i więcej)		
36.	zna pojęcia: tyle samo, więcej, mniej		
37.	potrafi sklasyfikować (posegregować- pogrupować) przedmioty wg przeznaczenia, kształtu, koloru i wielkości		
Razem			

Dojrzałość emocjonalno- społeczna

Czy twoje dziecko		TAK	NIE
38.	umie bawić się zgodnie z innymi dziećmi		
39.	potrafi respektować umowy społeczne (np. poprawnie zachowuje się w teatrze, w autobusie miejskim, podczas uroczystości rodzinnych)		
40.	najczęściej radzi sobie z emocjami, szczególnie ze złością		
41.	rozpoznaje rodzaj emocji u innych (np. wie, że Jesteś smutny/a i umie to nazwać)		
42.	rozpoznaje rodzaj emocji u siebie (np. wie, że jest zły/a i potrafi to nazwać)		
43.	uzewnętrznia swoje emocje podczas gier		
Razem			
Dojrzałość motywacyjna			
Czy twoje dziecko		TAK	NIE
44.	chętnie rano wstaje do przedszkola		
45.	rozumie konieczność wykonywania zadań		
46.	wytrwale dąży do zakończenia rozpoczętego zadania		
47.	wywiązuje się systematycznie ze swoich drobnych obowiązków domowych np. sprząta zabawki		
48.	wykazuje zainteresowanie pójściem do szkoły i mówi, że chce iść do szkoły		
49.	odczuwa wyraźne zadowolenie z dobrze wykonanej pracy		
Razem			
Dojrzałość zmysłowa			
Czy twoje dziecko		TAK	NIE
50.	najczęściej wykazuje dobrą tolerancję na dotyk		
51.	czierpie wyraźną radość z zabaw ruchowych		
52.	dobrze znosi głośne dźwięki		
53.	dobrze znosi ostre światło (intensywne promienie słońca, bardzo jasne		

	światło lampy, migające lampki)		
54.	toleruje różnorodne smaki		
55.	z przyjemnością rozpoznaje wiele zapachów		
Razem			

Drogi Rodzicu,

- Jeśli Twoje dziecko ma już 6 lat, a nadal nie potrafi wielu rzeczy z powyższej listy, skontaktuj się z nauczycielem dziecka, a przede wszystkim ze specjalistą pomocy psychologiczno-pedagogicznej np.: pedagogiem szkolnym, terapeutą pedagogicznym w poradni lub przedszkolu (szkole). Wskazana jest bardziej szczegółowa i być może specjalistyczna analiza rozwoju psychofizycznego Twojego dziecka. Nie oznacza to, że dziecko nie może czy nie powinno pójść do szkoły, lecz z pewnością potrzebuje dodatkowego wsparcia w odniesieniu sukcesu edukacyjnego. Pamiętaj, aby zawsze mieć dobry kontakt z nauczycielem Twojego dziecka. Skorzystaj z załącznika przygotowanego dla Rodziców *Wskazówki profilaktyczno - terapeutyczne dla dziecka 5 - 6 letniego wspomagające osiągnięcie gotowości szkolnej*.
- Jeśli Twoje dziecko nie potrafi choćby tylko kilku rzeczy z powyższej listy, skorzystaj z załącznika przygotowanego dla Rodziców *Wskazówki profilaktyczno - terapeutyczne dla dziecka 5 - 6 letniego wspomagające osiągnięcie gotowości szkolnej*. Niezwykle ważne jest celowe wspieranie dziecka w taki sposób, aby żaden z obszarów nie został zaniedbany czy pominięty, a proces rozwojowy przebiegał harmonijnie. Miej na względzie także to, że dziecko pracuje zawsze na wyższym poziomie, gdy czyni to z dorosłym, niż gdy jest pozostawione samemu sobie. Pamiętaj, aby zawsze mieć dobry kontakt z nauczycielem Twojego dziecka.
- Jeśli Twoje dziecko wykazuje się wszystkimi umiejętnościami z powyższej listy, najprawdopodobniej wykazuje pełną gotowość szkolną. Jednak dla pewności skonsultuj się z nauczycielem uczącym dziecko w przedszkolu, czy wasze spostrzeżenia są podobne. Pamiętaj, aby zawsze mieć dobry kontakt z nauczycielem Twojego dziecka. Musisz wiedzieć również o tym, że dziecko może oczekiwać czasem Twojej pomocy.

Źródło: „Warsztat specjalisty terapii pedagogicznej”, I. Mańkowska, M. Róžańska